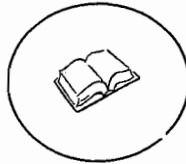
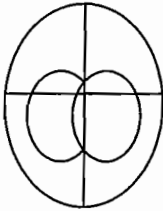
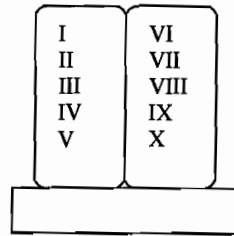

CHURCH OF THE LUTHERIAN CONFESSION IN THE CONGO
EGLISE LUTHERIENNE DE CONFESSION AU CONGO
KANISA LA KILUTHERI LA UNGAMO CONGO

NI NINI WALUTHERI WANAFUNDISHA ?

Ni ni walutheri wanafundisha ?

Inakuwa karibu miaka mia inne, kanisa la Kikristo ilirudishwa ku maisha ya sasa (mapya) ya uhuru (liberté), safi na yenye kuzaa faida. Kiisha wakati mrefu wa utumwa na ubovu na uvivu (lenteur, paresse).

Tendo la Mungu kupitia ule, upya (le renouveau) ulizaliwa inayojulikana katika historia kama matengenezo (la réforme).

Chombo ile ambayo ilitolewa, (destinée) ilikuwa sauti ya Mungu. Uwakili (agence humain) wa kimtu wa kwanza ulikuwa wa Martin Luther.

Mafundisho ya matengenezo aiko ao aina ya sasa, lakini ilikuwa ni ukweli wa milele ya Mungu kama ulio funuliwa (révelées) katika Biblia. Ulichungwa (préservée) na kuonyeshwa ku dunia ya leo katika ukamilifu wote; na kanisa la kilutheri juu, msingi wa mafundisho ya Biblia, sio jumuiya ao shirika (communauté ou secte) (organisation ya sasa), na tena tawi, ao kundi (sectes) la kamaida ao jina, lakini ni kanisa la Kikristo lazamani, lenye asili ya mwanzo (originale) na chem. – chem. Ya Mwanzo kwa mitume na katika matengenezo yake unayonekana wazi leo.

Mistari ifuatayao itatuonyesha ao itatutambulisha mafundisho ya kanisa la kilutheri

Biblia (la Bible)

Walutheri wanafundisha kama Biblia katika kila neno ni neno la Mungu. Kama ndio maana, matendo yenye kufanana naye iko kabisa kweli; kama iko bila kosa ao makosa (erreur); Biblia inajieleza ao kujitafsiri (interpreter) yenye; kama Biblia inakuwa ukweli moja tu wa ki-Mungu, yenye kujilikana katika inchi yote. Kama Biblia ulipashwa kusikiwa kwa haraka na kwa upesi na kufundisha na kama Biblia itaokowa Dunia mzima ikisadiki. Ao kuamini.

Somo la Biblia

2 Tim. 3 : 16 – 147; 2 Pierre 1 : 21; Jean 10 : 35.

Utatu mtakatifu (Dieu trinitaire)

Walutheri wanafundisha kama Mungu ni utatu mtakatifu, maana yake Mungu moja katika nafasi tatu, Baba, Mwana na Roho Mtakatifu; kama ile nafasi tatu iko pamoja katika vitu vyote; na pasipo kujua kitu hata kimoya ni wenye kukana yote. Yeye ni muumbaji, mkombozi na mtakatifu.

Somo la Biblia

Kumb. 6 : 4; Math. 28 : 19; Jean 5 : 23; 1 Jean 2 : 23; Gen. 1 : 1; 1 Jean 2 : 1,2; Rom. 15 : 13

Mtu (L'homme)

Walutheri wanafundisha kama mtu sio mazao (produit) ya maendeleo, lakini aliumbwa na Mungu kupitia tendo la umbaji na

alipewa nafasi yeye uzima wa milele yenye kujazwa utimilifu na utakatifu mwenye kuumbwa na maisha ya milele ; , lakini, alitenda zambi, na alivunja usiano (la communion) na Mungu ; mtu alikuwa kabisa mpotevu (dépravé) na mwenye kuitisha (assujetti) na lufu ao (kifo) ; na kama hali yake ya asili aiwezi kumusaidie nguvu ao uwezo yake mwenye kurudisha urafiki sawa na Mungu.

Somo la Biblia

Gen. 1 : 7 ; 1 : 27 ; 3 ; Ps. 14 : 3 ; Ro. 5 : 12 ; Isaïe 64 : 6 ; Ps. 14 : 2 ; 1 Cor. 2 : 14.

Amri ya Mungu (la loi de Dieu)

Walutheri wanafundisha kama amri ya Mungu unalomba utakaso, ukamilifu (perfection) wa moyo, la wazo ; la sauti na tendo ; kama amri inahukumu kabisa wowote anaivunja (transgression), kama amri aiwezi kuokowa (sauver) watenda maovu ; kazi yote ya kwanza tangia anguko (chute) ni kutupeleka kwenye kujua hail yetu tuliopoteza.

Amri inaonyesha tena kwa wakristo wanapaswa kufanya, na ile awapaswe kufanya juu ya kumpendeza Mungu.

Somo la Biblia

Math. 5 : 48 ; Lévi. 19 : 2 ; Deut. 26 ; Rom. 3 : 20.

Zambi (le péché)

Walutheri wanafundisha kama kila wazo, sauti na tendo isiofanana na amri ya Mungu ni zambi ; kila mtu ni mwenye zambi ya kizalikio (par la naissance) ; kama ubaya wote ulio ndani ya dunia ni kwa sababu ya zambi yao ; na kama zambi iko kabisa yenye kuhukumiwa.

Somo la Biblia

1 Jean 3 : 4 ; Jean 3 : 6 ; Gen. 2 : 21 ; Rom. 5 : 12 ; Ps. 5 : 4.

Injili (Evangile)

Walutheri wanafundisha kama injili sio ya sasa ni amri yenye nguvu, lakini ni ufunuo hasa kutoka Mungu wa mapendo na wa huruma ile tulipewa kupitia Kristo, na ile anaendelea kufanya juu ya wokovu wa kimtu na injili inatolewa bila malipo ku wote wenye zambi, na haki inakuwa ndani ya Kristo Yesu na kama injili inaokowa siku zote wale wanaoamini maagano yake.

Somo la Biblia

Ez. 33 : 11 ; 1 Tim. 2 : 4 ; Luc 4 : 18,19 ; Jean 3 : 16 ; Rom. 3 : 21 – 24 ; 1 : 16.

Mkombozi (le Sauveur)

Walutheri wanafundisha kama Yesu Kristo ni Mwana na Mungu na eko pamoja na Baba kwa heshima ; kama Yesu eko Mwana na Bikira Maria na aliyejifanya mutu kwa nia ya kuokowa

ulimwengu na yeye alikubali ombi la Amri kimungu juu ya mtu yeyote.

Akichunga Amri ya Mungu juu nafasi yetu ; na akichukua malipzi ya mazambi yetu yote kupitia mateso yake, na kifo chake juu nafasi yetu. Juu ya msalaba ; kama alifufuka kwa mwili wa wafu na anaishi mpaka leo ; kama atarudi wazi wazi mara ya pili na mara ya mwisho ku mwisho wa dunia juu kuamua wazima na wafu.

Somo la Biblia

Jean 5 : 20 – 23 ; 14 : 9 ; Math. 1 : 18 – 25 ; 1 Pierre 2 : 22 ; Gal. 4 : 4,5 ; 3 : 13 ; 1 Pierre 2 : 24 ; 1 Jean 2 : 1 – 2 ; Rom. 4 : 25

Kuhesabiwa haki (justification)

Walutheri wanafundisha ile inalazimishwa kupatanisha ulimwengu na Mungu, ilifanyiwa wakati ule Yesu Kristo, alitoa maisha yake pa msalaba ; kama Mungu anasema kwa mapendo ya Kristo ; kama mtu yote eko huru ya makosa ya Dhambi, kuhesabiwa haki wa ki mtu inapaswa na mtu kupitia imani yake asema wote kama wanatumainia ao (wanaani ni) kusema kama neema ya Mungu kuhusu upatanisho ni wenye kuhesabiwa haki mbele ya Mungu, sio juu ya kustahili (mérite) wao wenyewe, lakini basi kwa neema, kwa mapendo ya Kristo, kupitia imani.

Somo la Biblia

2 Cor. 5 : 19 ; Rom. 5 : 18,19 ; Actes 10 : 43 ; Ro. 3 : 22 – 24 ; Eph. 2 : 6

Kutubu, kitubio (la repentance)

Walutheri wanafundisha kama kitubio kwa maana yake ndani Biblia iko na maana ya tendo kutambwa, kuona zambi na masikitiko ya kweli ya ile wito wa imani kwa Mungu juu ya msamaha ya jina la Kristo ; kama kitubio ni kusikitika kwa roho, pasipo ile mtu awezi kutumainia mwenye kuokolewa ; asema kila mtu mwenye zambi ao mtenda maovu mwenye kutubu katika kweli ana hakika (salama) (assurée) ya utele na huru na msamaha wa Mungu.

Somo la Biblia

Is. 55 : 6,7 ; Math. 4 : 17 ; Marc 1 : 15 ; Luc 18 : 13 – 14 ; Actes 2 : 38 ; 2 Cort. 7 : 10

IMANI (La foi)

Walutheri wanafundisha kama imani ni matumaini ya upekee ya mwenye zambi aliye tubu ndani ya Yesu Kristo kama kweli na peke iko ndani ya mwokozi na utele wa matumaini ndani ya ustahili (merite) juu ya msamaha wa mazambi na ya wokovu ; ukamilifu wa upekee ao tendo ya ustahili wa kimtu ; lakini kazi ya roho mtakatifu, kama yule ana vumilia ndani ya imani yake mpaka mwisho atakuwa na kweli ; mwenye utele mpaka mwisho mwenye kuokolewa ; na pasipo yeye (foi), wokovu autakuwako.

<p>KUBADILIKA KUONGOKA KUGEUKA</p>	}	La conversion
---	---	----------------------

Walutheri wanafundisha kama mabadiliko aina jambo la kawaida ao bure (simple) ya bitendo lakini ni jambo la roho, sio elimu wala akili ya kiroho (spirituelle) wenye kuletwa na uwezo, ya Mungu, kupitia sauti, na kama mabadiliko inakuwa na fasi ndani ya mtu na kupitia imani ya Yesu Kristo kama mwokozi na Bwana.

Somo la Biblia.

Joël 2 : 13 ; Ez. 11 : 19 ; Jér. 31 : 18 ; Jean 1 : 12 – 13 ; Ro. 10 : 17 ; 1 Jean 5 : 1

UTAKASO (la sanctification)

Walutheri wanafundisha kama utakaso wa mwenendo unafuata mabadiliko na kama ni tunda ya kinyume ndani ya imani ; na wakristo wote wa kweli wanapaswaha kuwa wenye nguvu juu ya matendo mema ; na kama kupitia utakasao ule unaleta maendeleo, ukamilifu na ile itakuwa mpaka mutu akiingia katika, ao ndani ya maisha ya milele.

Somo la Biblia

Jean 3 : 3 ; 2 Cor. 7 : 1 ; Gal. 5 : 6,25 ; 1 Thess. 4 : 3 ; Eph. 2 : 10 ; 1 Pierre 1 : 15 ; Ro. 7 : 15 – 25 ; Philip. 3 : 12 - 14

KANISA (l'Eglise)

Walutheri wanafundisha kama kunakuwa kanisa moja isioenekana, na unakuwa ndani yake na wote wenye moyo wa kweli, na wakristo wa kweli watumainie kama Yesu Kristo ni Bwana wao ; kama kanisa ni moja tu ; kama Yesu Kristo ni mkuu moja na Bwana ; na wote wakristu kwa kupitia wa furahie na weko na haki ya usawa ao pamoja (sawa sawa), kama kanisa ile inaweza kupatikana fasi yoyote ile injili ya Kristo iko yenye kujulikana ; na kama kanisa ile iko na kuvumilia siku zote. Walutheri tena wanafundisha kama kuna kanisa ya Kikristo yenye kuonekana, yenye kukusanya na wote, wenye kufuata imani ya kikristo na kufundisha neno la Mungu. Sikitiko kwa kusema, juu ya kuinamisha kwa tabia ya urithi wa mtu ku mabaya ; kunakuwa siku zote ndani ya kanisa inayonekana, kuna kuwa wengine wanafiki (hypocrisie) na wengine wenye kutangaza mafundisho ya uongo, na desturi ya mpinga Kristo na kuwa ile inakuwa ni mapaswa ya mKristo wote wa kweli kwa kutafuta na kujiunga ku ile tawi ya kanisa yenye

kuonekana na yenye kuleta mafundisho ya kweli na safi na desturi safi na nzuri. kanisa lao inapashwa kuepuka yeyote ataachana na sauti ya Mungu.

Somo la Biblia

Jean 18 : 36 ; Luc 17 : 20 – 21 ; Jean 8 : 31 – 32 ; 1 Cor. 12 : 13 ; Eph. 1 : 22 – 23, 2 : 19 – 22 ; Ez. 55 : 10 – 11 ; Math. 16 : 18, 13 : 47 – 48 ; Math. 22 : 2 – 14 ; Math. 15 : 9 ; Cor. 11 : 18, Ro. 16 : 17 ; 2 Thess. 3 : 6 – 14 ; 2 Cor. 6 : 14 – 18

Ubatizo (le baptême)

Walutheri wanafundisha kama ubatizo uliwekwa na Mungu kama maji ya kunawa (bain) kwa kuzaliwa mara ya pili na kama ubatizo ulitayarishwa kwa wazee na watoto pasipo kuchagua na mna ya kubatiza kwa a(kumimia) (asperger) ao kwa kuzamisha kutumbukiza (immersion), ao kumwangia mayi (verser de l'eau); na kama juu ya ubatizo wote wanatumainia wapokee sakramenti hii na wana pokea bure neema ya Mungu ; msamaha wa zambi na ahadi ya maisha ya milele.

Somo la Biblia

Math. 28 : 19 ; Tite 3 : 5 ; Marc 10 : 14 ; Actes 16 : 15 ; Ebr. 10 : 22 ; Actes 22 : 16 ; Actes 2 : 38 ; Marc 16 : 1, 16.

MEZA TAKATIFU YA BWANA (la Sainte Cène) USHIRIKA MTAKATISU

Walutheri wanafundisha kama mwili na damu ya Yesu Kristo iko kweli ndani ya pamoja na mkate na divai, ndani ya sakramenti takatifu, iko inabebwa na wote wanakula na kunyewa ku meza ya Bwana, nia inapokelewa na wakristu wenye kutumainia

kutia nguvu ya imani na kukomea katika wema, na ilipaswa kuwa yenye kuletewa ku wale basi walio kiri imani yao ya kikiristo.

Somo la Biblia

Math. 26 : 26–28 ; 1 Cor. 10 : 16 ; 1 Cor. 11 : 26–29 ; Math. 7 : 6

SALA

OMBI

MAOMBEZI

La prière

Walutheri wanafundisha kama sala ni ushikiano (communion) wa wakristo na Mungu ; kama, ijapokuwa kama sala aiko tendo kupitia ile ustahili ; tunzo ao malipo ambayo mtu anaweza kushinda (gagner) kwa kazi yake, ni wenye kuamuriwa (commander) na Mungu, na inapashwa kuwa yenye kushikwa siku zote na wakristo wote juu ya maisha yao wenyewe na kwa faida ya wengine, na kama sala infanyiwa katika imani na inakuwa hakika na yenye kuonyesha ahadi ya Mungu ya kuitikia kwake ya Neema na jibu lake tayari.

Somo la Biblia

Ps. 19 : 14 ; Math. 7 7,8 ; Ps. 50 : 15 ; 1 Tim. 2 1–8 ; 1 Jean 5 : 14 ; Is. 65 : 24 ; Math. 21 : 22.

SHETANI NA KUZIMU

(le Diable et l'Enfer)

Walutheri wanafundisha kama kuna mgeni moja mkuu, roho mkuu, roho mbaya wenye nguvu (mashetani katika Biblia) ; wanakuwa maadui wakali (cruels) wa Mungu na wa kanisa lake. Ni wenye kuhukumwa juu ya kuzimu; na ile siku ya mwisho wote wata pokea mateso katika zimu moja ya mateso kwa hukumu ya milele.

Somo la Biblia

Eph. 6 : 12 ; 1 Pierre 5 : 8,9 ; Jude 6 ; Math. 25 : 41 ; Is. 66 : 24

KIFO NA KIISHA KUFA (La mort et après)

Walutheri wanafundisha kama mwili ile inayo kufa iko yenye kuachana na moyo, itafufuka siku ya mwisho na itachangwa na moyo, kama watu wote wata hukumiwa na Yesu Kristo; kama waaminifu wote katika Kristo watapokea maisha ya milele ku mbingu, wakati ule wote wasioamini watatupwa katika hukumu ya milele.

Somo la Biblia

Jean 5 : 28 – 19; Math. 25 : 31 – 46.

MAULIZO YA LAZIMA (Questions spéciales)

NAMWAMINI (Credos)0.

Walutheri wanafundisha kama (namwamini) sawa neno, yenyewe (Namwamini ,kukiri), inakuwa tu akikisho ya ile mtu anakubali, anatumainia anaamini kama kristo ni bwana sio kwa ndani tuu hata na inje. Tena inaeleza mafundisho ya kanisa letu wazi juu ya Mungu, yesu kristo , roho mtakatifu , kanisa nakurudia kwa bwana yesu. yoyote anaye kiri anakuwa na uaaminifu (credos) hata kama ayonekane ; credos aiko maongezo ku Biblia, lakini tu hakikisho la kawaida ya ukweli kwa wale wenye kutukana na wale wanatumia mbaya Biblia juu ya tegemeo ya mafundisho ya uongo; na kama kanisa aina na credos itajiingiza katika hali ya makosa.

Somo la Biblia

1 Petro. 3 : 15; Math. 10 : 32

DINI NA ELIMU (MARIFA, UJUSI)
(De la religion et la science)

Walutheri wanafundisha kama tangu pale Mungu aliyonyesha (ao alifunua) yeye mwenyewe katika ukubwa wake na kuweka vitu vingi ulimwenguni ile aliumba ni Mungu mwenye we alijonyesha kama Mungu wa huruma na mapendo katika jambo la ukombozi ya Kristo mwokozi, ni pale ndio panazalika ubishi wa milele kati ya Elimu ya kweli na ma ukweli ya Biblia. Akili ya maendeleo na falsafa (philosophie ;na science) inabisha ao kukataa nafasi ya Mungu ndani ao katika ulimwengu ao wanapima kubisha ufunuo (revelation) wa wokovu na utakasao, hii ma uwezo mbili ya Mungu unakataliwa. Elimu inaweza kuwa na ilikuwa namna moja na kunakili (copier) baraka ya Mungu juu ya kizazi cha umutu.

Somo la Biblia

Zab. 8 : 3,4; 19 : 1; Waebrania 1 : 10; 11 : 3; Mwanza 1 : 28

KIUNGO CHA KANISA
(Union de l'Eglise)

Walutheri wanafundisha kama hali yenye kukabula kanisa la Kikristo yenye kuonekana ni hali ya sikitiko juu ya ile, lakini, haina mpaka wale wanakuwa na ukweli wa Mungu, lakini waalimu na wafuasi wa mafundisho ya uongo wanakuwa wenye madaraka; kama pale apawezi kuwa kiungo cha kweli cha inje pasipo umoja na imani ya ndani tena kama kitumaini juu wakristo wenye kutubu wakuwe moja wakitu ubaya wote na wakiitika mafundisho yenye kuwekwa katika neno la Mungu.

Somo la Biblia

Ro. 16 : 17; Eph. 4 : 3 – 6

**MAADISHO (MAFUNDISHO) NA
MWAMINI
(L'éducation religieuse)**

Walutheri wanafundisha kama mafundisho ya waamani (vijana) ni kazi, aiko tuu ya serkali, lakini nyumba, nay. a kanisa; kama inakuwa safi ku kanisa kwa ajili ya kutengeneza shule (masomo) ya juma pili (école de dimanche) ya Kikristo na kuweka kama uwakili (agence) ule utasaidia wazazi kueleza kwa watoto wao mafundisho na habari kristo, wanapasha wao wenyewe, kwa watoto wao; ku kanisa lao, na inchi yao, juu ya kuunganishiwa katika ma kazi yao yenye kufanyiwa juu ya mafundisho ya Kikristo na yenye kutenge neza watoto na vijana.

Somo la Bible

Marc 10 : 104; Jean 21 : 15; Eph. 6 : 4

KANISA NA SERKALI
(L'Eglise et l'Etat)

Walutheri wanafundisha asili ya ki Amerika juu ya kutenga kanisa na serkali katika mapatano, kufuatana na barua ya Biblia, na kama vile (kuongoza) uchaguzi wa raia ni kazi ya serkali na aiko ya kanisa; kama kanisa inasema yo yenyewe katika moya wa mtu na inatenda aiko kupitia masharti (kanuni) lakini kutubutisha; na kama makelele iko kati ya kanisa na serkali katia mambo moja ao ingine aiwezi kuwa hako lakini ile inataka katika usumbufu la waamini na mvunjo (la destruction) wa uhuru wa serkali (gouvernement).

Somo la Biblia

Jean 18 : 36; Math. 22 : 21 ; Ro. 13 : 1 – 7

NDOA NA KUACHANA **(le mariage et le divorce)**

Walutheri wanafundisha kama kifungo cha ndoa kinapashwa kuwa kwenye kubebwa pasipo kwisha (vide) kama mbele ya Mungu, akuna kwachana kwa sababu fulani (valide) ila isipokuwa kwa yambo la kutengeneza (mafunzo ao matengano), ukalamusi, upuzi na kama musukumu (tendance), juu ya kuangazia, na juu ya kutia ahadi, na mapatano katiya nyumba. Kwa hiyo, muundo wa shirika la watu.

Somo la Biblia

Math. 19 : 9 ; 1 Cor. 7 : 15